

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2025
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 4^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

(1α.Εργασία εβδομάδος 3^{ου} μαθήματος - Dictée, άσκηση 1)

	$1 > 1\# > 2$
	$2 > 2\# > 3$
	$3 > 4$
	$4 > 4\# > 5$
	$5 > 5\# > 6$
	$6 > 6\# > 7$
	$7 > 1$
	$1 > 7$
	$7 > 7b > 6$
	$6 > 6b > 5$
	$5 > 5b > 4$
	$4 > 3$
	$3 > 3b > 2$
	$2 > 2b > 1$

(1β.Εργασία εβδομάδος 3^{ου} μαθήματος - Dictée, άσκηση 1)
Τραγούδι (βλ.μπλε πίνακα) με βάση το σι

10.	$1 > 1\# > 2$
7.	$2 > 2\# > 3$
9.	$3 > 4$
2.	$4 > 4\# > 5$
11.	$5 > 5\# > 6$
13.	$6 > 6\# > 7$
5.	$7 > 1$
12.	$1 > 7$
3.	$7 > 7b > 6$
8.	$6 > 6b > 5$
6.	$5 > 5b > 4$
14.	$4 > 3$
1.	$3 > 3b > 2$
4.	$2 > 2b > 1$

1. $3 > 3b > 2$
2. $4 > 4\# > 5$
3. $7 > 7b > 6$
4. $2 > 2b > 1$
5. $7 > 1$
6. $5 > 5b > 4$
7. $2 > 2\# > 3$
8. $6 > 6b > 5$
9. $3 > 4$
10. $1 > 1\# > 2$
11. $5 > 5\# > 6$
12. $1 > 7$
13. $6 > 6\# > 7$
14. $4 > 3$

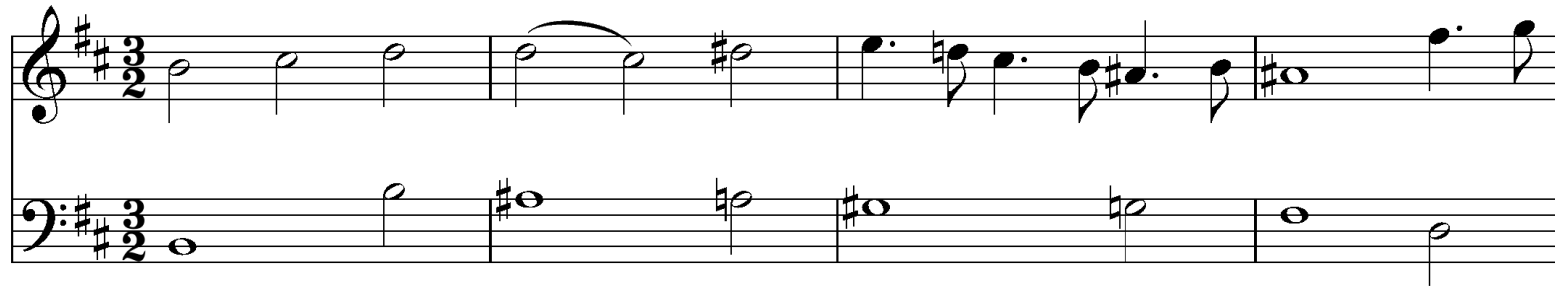
1γ. Δίφωνο dictée - solfège:
(Μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.31)

H.Purcell (1659-1695)

Διδώ και Αινείας

Ο Θρήνος της Διδούς

(αρχική τον.: σολ-)



<https://www.youtube.com/watch?v=JIKInTJKuZM>

Teodor Currentzis, conductor – Simone Kermes, singer – MusicAeterna

1δ.Χρωματική κίνηση (βάση: ρε)

Σοπράνο:

♩ = οι νότες τής κλίμακας
♩, χωρίς σύζευξη = οι χρωματικοί φθόγγοι

Χρωματική κλίμακα στη ρε

The image displays two systems of musical notation for a Soprano voice and Piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps: F# and C#), and the time signature is 3/4. The Soprano part consists of a single melodic line with notes and rests. The Piano part consists of two staves (treble and bass) with chords and single notes. The first system shows the ascending chromatic scale in D major, starting on D4 and ending on D5. The second system shows the descending chromatic scale in D major, starting on D5 and ending on D4. The notes are labeled with Roman numerals and Greek letters to indicate their function in the scale.

First system (Ascending):

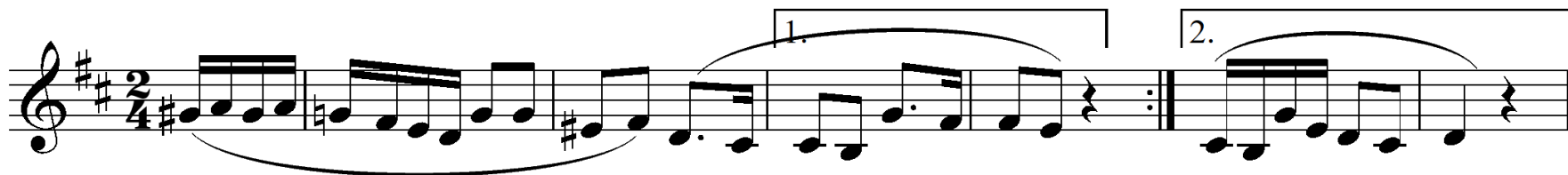
I (V)⁷ ii (V)⁷ iii (V)⁷ IV (V)⁷ V (V)⁷ vi (V)⁷ VII V⁷ İ

Second system (Descending):

I _____ iii (V)⁷ IV iv I _____ 5^b IV iv I i V _____ 6 3^b I

1ε. Μελωδίες με χρωματική κίνηση: Mozart *Serenade*, K.239
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.25)

2.Mozart (1756-1791)
Serenade, K.239



2. Τονικές μελωδίες (V7):
Haydn, Bach
(βλ. και μελωδικές
σημειώσεις «Άσκηση
ακοής – σολφέζ –
ρυθμική αγωγή II», σ.21)

4. Haydn (1732-1809)
Divertimento

Etwas lebhaft



Fine *D.C.*

5. Bach (1685-1750)
Brandenburg Concerto No. 2, III

Allegro assai



3α.Τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.7)



Κύκλος 5ών από το φα
&
Οι τρόποι.

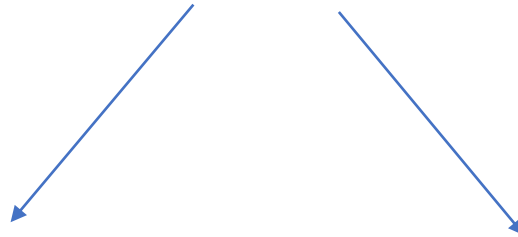
F	-	C	-	G	-	D	-	A	-	E	-	B
λύδιος		ιώνιος		<u>μιξολύδιος</u>		<u>δώριος</u>		<u>αιόλιος</u>		<u>φρύγιος</u>		<u>λόκριος</u>



3β.Τρόποι

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.7)

-Εύκολος τρόπος απομνημόνευσης της δομής κάθε τρόπου:



‘Μείζονες’ τρόποι:

- Λύδιος (F): Σαν τη μείζονα, με 4↑
- Ιωνικός (C): Σαν τη μείζονα
- Μιξολύδιος (G): Σαν τη μείζονα, με 7↓

‘Ελάσσονες’ τρόποι:

- Δωριός (D): Σαν την φυσ. ελάσσονα, με 6↑
- Αιολικός (A): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα
- Φρύγιος (E): Σαν τη φυσ. ελάσσονα, με 2↓
- Λόκριος (B): Σαν τη φυσ. Ελάσσονα, με 2↓, 5↓

3γ.Τρόποι: κατασκευή από κοινή βάση ρε
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.9)

Οι 7 τρόποι ως κλίμακες-
εξάσκηση 'κατασκευής' των τρόπων

-Βάλτε τις απαραίτητες αλλοιώσεις στην κλίμακα ώστε να προκύψει ο τρόπος που ζητείται κάθε φορά:

Λύδιος

Ιωνικός

Μιξολύδιος

Δώριος

Αιολικός

Φρύγιος

Λόκριος

3δ.Τρόποι: ακουστική αναγνώριση

Νίκος Κυπουργός, *Κηποθέατρο:*

Πλένω στο κρύο ρέμα



<https://www.youtube.com/watch?v=gl8cDI-MzGk>

3ε. Τρόποι: Γρηγοριανό μέλος σε λύδιο: *Viderunt omnes*
(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.11)

2. Γρηγοριανό Μέλος – Χριστουγεννιάτικη Λειτουργία. Μονή του Solesmes, Γαλλία
Από το βιβλίο Norton Anthology of Western Music, Vol.1: Ancient to Baroque.

(d) Gradual: *Viderunt omnes*

The image shows a musical score for the Gradual 'Viderunt omnes' in Lydian mode. The score is written on three staves. The first staff begins with a large 'V' and the number '5.' below it, indicating the mode. The lyrics are: 'Idérunt ó- mnes * fínes tér- rae sa-'. The second staff continues the melody with the lyrics: 'lu- tá- re Dé- i nóstri : jubi- lá- te Dé- o'. The third staff concludes the phrase with the lyrics: 'ó- mnis tér- ra. Ψ. Nó- tum fé- cit Dó-'. The score includes various musical notations such as neumes, bar lines, and a repeat sign. There are also small boxed numbers '13' and '14' above the first and third staves respectively.



4.(Τρόποι και τονική αρμονία: «Φρύγια πτώση»)

4.Φρύγια πτώση

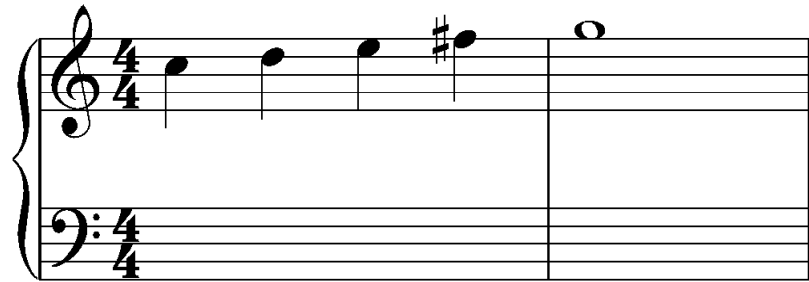
The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a sequence of chords: a triad of G4, Bb4, and D5 in the first measure, followed by a dyad of Bb4 and D5 in the second measure, then a triad of G4, Bb4, and D5 in the third measure, and finally a dyad of Bb4 and D5 in the fourth measure. The bass staff contains a sequence of notes: G3 in the first measure, Bb3 in the second measure, G3 in the third measure, and Bb3 in the fourth measure. A melodic line is written in the bass staff, starting on G3, moving to Bb3, then to A3, and finally to G3. An annotation '(ημιτόνιο: 'φρύγια' πτώση)' points to the A3 note, indicating a half-step fall (Phrygian cadence). Below the staves, the chord symbols i, iv, V, i, iv6, and V are written, corresponding to the chords in the treble staff. The text '(Μισή πτώση)' is written below the V chord in the second measure.

i iv V i iv6 V

(Μισή πτώση)

(ημιτόνιο: 'φρύγια' πτώση)

4α.Αρμονία



4β.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD

I V⁶ I V/V₃⁴ V



4γ.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD
Παράδειγμα ρεπερτορίου

Mozart
Eine Kleine Nachtmusik
K. 525

Βλ. μμ. 21-27

The image displays a musical score for measures 21 through 27 of Mozart's 'Eine Kleine Nachtmusik' (K. 525). The score is written for four staves: Violin I, Violin II, Viola, and Cello/Double Bass. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The first system (measures 21-27) shows a complex harmonic structure with trills and crescendos. The second system (measures 28-34) continues the piece with a strong dynamic (f) and a crescendo. The score is presented in a clear, professional layout with a white background and black notation.



4δ.Αρμονία: V/V, ή (V)V, ή DD.

Αρμονική διαδοχή

(βλ. και μελωδικές σημειώσεις «Άσκηση ακοής – σολφέζ – ρυθμική αγωγή II», σ.41)

5.V/V

The musical score for exercise 5.V/V is written in B-flat major (two flats) and common time (C). It consists of two systems of piano accompaniment, each with a treble and bass staff joined by a brace. The first system contains four measures. The second system contains four measures, ending with a double bar line. The notation includes various chords and melodic lines in both hands, illustrating the V/V harmonic progression.

Όταν ο ήλιος του πολιτισμού είναι χαμηλά στον ορίζοντα, ακόμα και οι νάνοι ρίχνουν μεγάλες σκιές.

(*Karl Kraus* (1874-1936), Αυστριακός συγγραφέας)

Κανένα παιδί δεν χάνεται, εάν έχει έναν δάσκαλο, ο οποίος πιστεύει σ' αυτό.

(*Bernhard Bueb* (1938-), Γερμανός παιδαγωγός - συγγραφέας)



Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).